

Forum Beneficiale, Sive Quæstiones & Responsa Canonica

Materiam De Beneficiis Universam Ex Beneficialistarum tam antiquorum, quàm recentiorum placitis complectentia. Opus methodo novâ, & clarâ in tres digestum Partes ... accuratè, ac copiosè instructæ

De Provisione Et Obtentione Beneficiorvm

Leuren, Peter

Coloniæ Agrippinæ, 1704

528. An reservatio dicenda sit favorabilis, an odiosa.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74485](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74485)

Questio 528. An reservatio dicenda sit favorabilis, an odiosa?

Respondeo: in hoc non convenire Auctores; nam primò docet Gonz. *ad reg. mens. s. 6. proem. n. 6.* apud Castrop. *p. 15. n. 5.* reservationes pro singularibus personis, vel de singulari beneficio facta per modum legis generalis, qualis est, quæ continetur in corpore juris, & regulis Cancell. utpote reducens provisionem beneficiorum ad suum primævum statum seu naturam (quæ est, ut Papa solus illam haberet, & ex ejus concessione alii inferiores) quæque inducta est ad vitandas fraudes (quæ facilius contingunt in provisionibus Ordinariorum, de quo vide Lott. *l. 2. q. 36. n. 16.* & quem refert Rebus. *in pr. tit. requisita ad bonam collationem. n. 63.*) & in favorem clericorum pauperum, & personarum bene meritaram, quibus Papa beneficia reservata conferre intendit (et si præter mentem Papæ quandoque, rariùs tamen, contingat ea obvenire indignis, non tantùm beneficiari, sed & vivere, ut Lott. *loc. cit. n. 17.* & ipsè Papa Pius II. *in opuscul. de moribus German.*) hinc inquam, favorabilem esse.

2. Secundò omnem reservationem tam clausam in corpore juris, quàm extra, odiosam esse, & restringendam, docent Gl. *in c. presenti. v. finitur. de off. leg. in 6. Navar.* & alii, quos citant & sequuntur Castrop. *loc. cit. Garc. p. 5. c. 1. n. 67.* citans insuper Bellam. *de permutat. benef. p. 3. q. 1. & conf. 34.* (qui expressè id quoque ait de reservationibus motu proprio factis.) Cassad. *de reserv. decisi. 3. n. 6.* & plures alios. Ratio illorum est, quòd reservatio omnis detrahat ordinaria potestati, & juribus Ordinariorum: quod ita urget Castrop. concessio facta Episcopis de conferendis beneficiis suæ diæcesis est favorabilis, utpote potestas data, non cuilibet personæ in particulari, sed omnibus ratione officii & muneris, quod exercent, adeoque derogatio hujus potestatis, veluti debita & naturalis, censeri debet odiosa. Nec obstat, quòd reservationes generales sint per modum legis, cum lex etiam odiosa esse possit, dum nimirum diminuit jus quæsitum alterius. Neque urgeat, reservationem latam ad vitandas fraudes, personarumque pauperes & bene meritas providendas; cum rigor vel favor legis non desumatur ex fine legislatoris, cum is debeat semper esse utilitas reipub. sed ex fine intrinseco ipsius legis, quæ, si respectu obligatorum per illam contineat odium & rigorem, semper absolute odiosa est, & non favorabilis. Idem ex mente aliorum tradit Lott. *imprimis l. 3. q. 12. n. 48. & seq.* ubi ait: Ordinarii nimis seridè reputant reservationes, etiam generales, sibi esse præjudiciales, ideòque facillè ipsos provisores Apostolicos habent usque adeo exosos, ut plerumque contra eos diversas consueverint technas ordiri, dum alios intrudunt, intrusosque fovent, prout hunc perversum morem notarunt Vitalm. Rebuffi, &c. *l. 2. q. 32. n. 101.* ubi: reservationes sunt odiosæ: ubique exclamant Doctores, & propterea in eis sit stricta interpretatio.

3. Tertio nihilominus ipsè ex suo *l. 2. q. 26. n. 19.* ait: minimè sequendum eorum judicium, qui arbitrati sunt, reservationes esse odiosas, quasi detrahentes Ordinariorum potestati: id enim si de reservationibus generalibus intelligatur, & non referatur ad expectativas implicitas propter votum captandæ mortis, esse prorsus erroneum; eò quòd per reservationes non auferatur potestas Ordinariorum, sed simplex ejus usus, ut Lott. *ibid. n. 13.* fiat

que id ipsum citra cujusquam injuriam, cum jus conferendi in Papa originetur, & in alios ab ipso diffundatur. Lott. *n. 14.* adeoque dum reservat, seu sibi soli habet & servat potestatem conferendi, eodem modo, quo fuit ab initio, non tam auferat, seu detrahat, quàm cesset potestatem in alios diffundere, quemadmodum, ut dictum supra ex eodem Lott. *n. 15.* nil magistratui à se electo detrahit princeps, dum vellet ipsè munus judicandi obire. Et dato, statim à principio fuisse hanc potestatem per Papam diffusam in omnes Episcopos, & ubicunq; agitur de revocatione factæ concessionis, materiam non posse separari à quadam odiositate; advertendum tamen, diffusionem illam non fuisse factam in gratiam ipsorum Episcoporum (prout est de ratione beneficii principis respicere bonum & favorem personæ, cui confertur) sed in gratiam ipsius Papæ diffundentis, ac propterea non excedere formam simplicis mandati, quod in articulo revocationis perpetuò est expositum nutui mandantis. Eadem astruit *l. 2. q. 6. à n. 7.* ubi, et si agat *de reg. 9. Cancell.* rationem tamen dat unversalem, dum ait: regulam esse favorabilem, & non odiosam, cum Papa rationem & causam illius refert ad favorem pauperum & bene meritaram; eò quòd ad judicandum, num aliqua dispositio sit odiosa, an favorabilis, attendi non debeat id, quod consequitur, sed id, quod principaliter intenditur, ut declarat Bartol. *in l. qui exceptionem, de condict. indeb.* Neque etiam dici posse, reservationes partim continere odium, nempe respectu Ordinariorum; partim favorem, respectu nimirum clericorum pauperum, & bene meritaram, ut sentire videtur Gonz. *cit. s. 6. n. 45.* dum dari nequit in jure concursus odii & favoris in eadem constitutione, eò quòd ratio legis perpetuò unica est, nempe utilitas & bonum commune, in quo aliud inveniri nequit, quàm favor simpliciter, ut rectè & fuse Soto *de justitia l. 1. q. 1. a. 2.* licet enim ex parte materiæ proxima considerari possit favor aut odium, ita ut cessante eo favore vel odio personæ, cessare etiam colligatur ipsa lex, quatenus tamen lex ipsa tendit in ultimum & nobiliorem finem suum, aliud in ea considerari nequit, quàm purus & simplex favor propter commune reipub. bonum, in quod ille etiam, si favor five odium proxima materiæ redundat, ut optimè Suar. *de legibus l. 1. c. 8. à n. 10.* ita Lott. *cit. q. 26. à num. 9.*

PARAGRAPHVS III.

De reservatione clausâ in corpore juris.

Questio 529. Num dentur plures reservationes clausæ in corpore juris, quàm una, & quænam illa?

Respondeo: verisimilius est, reservationem clausam in corpore juris esse tantùm unicam; nimirum quæ habetur in *cap. licet. & cap. presente. de prob. in 6.* & est de beneficiis vacantibus in Curia, seu apud Sedem, Castrop. *loc. cit. n. 4.* citans Glossatorem in *reg. cancell. 35. vers. item queritur. & reg. 62. ad finem.* Azor. &c. contra Æn. de Falcon. & Millem. nam quæ ab illis afferuntur ex Extravagantibus, reputantur extra corpus juris; præterquam quòd reservatio contenta in *Extrav. Ex debito.* & ad